

Proposition till Landsbygdspartiet oberoendes extra årsmöte 2017-11-11

Staten och marken

- ❖ Den moderna svenska statsbildningen inleddes 1523 med Gustav Vasas makttillträde. 1542 utvecklade han sina anspråk på allt land som var obebyggt och utan registrerad ägare, för sin och Sveriges kronas räkning. Regelrätt kolonisation i lappmarkerna reglerades i Lappmarksplakatet 1749. Kronan menade att bebyggt land var lättare att försvara, och uppodling skulle ge ökade skatteintäkter. Nybyggarna och samerna fick insyna eller köpa mark för uppodling, och lapps katteland för renskötseln.
- ❖ Så småningom började svenska staten att i stor skala göra anspråk på mark i Norrlands inland och fjälltrakter, samma mark som tidigare insynats med rågångar och lagfarter. Detta sedan staten insett att det fanns ett värde i skogen, vattenkraften och malmen.
- ❖ Statens agerande med stora ägoomflyttningar har skapat motsättningar mellan olika näringar och grupper av den inhemska befolkningen. Det är en i högsta grad kvarstående problematik, där många enskilda hävdar sina anspråk på historiska grunder och rättsdokument.
- ❖ Landsbygdspartiet oberoende (Lpo) anser att det i norra Sverige finns behov av klarläggande av brukande- och markrättigheter.
- ❖ Bekräftat offentligt ägd mark bör förvaltas av människor som bor i närområdet. Vi vill se en utveckling av lokalt anpassade förvaltningslösningar, med reellt lokalt inflytande på förvaltning av mark, råvaror, jakt, fiske, naturvård osv.
- ❖ Lpo anser att det bör utredas behovet av decentralisering av vissa nationella förvaltningsmyndigheter. Detta för att öka kunskapen om regionala och lokala förhållanden.
- ❖ Lpo vill stärka ställningen för lokalt inflytande och ansvarstagande, för att i motsvarande grad minska förvaltningsmyndigheternas ensidiga maktutövning, liksom risken för tjänstemannastyre.
- ❖ Lpo vill att förbudet för traditionellt nyttjande av naturskyddade områden skall ses över. Vi vill ge lokala förvaltningsorgan mer frihet under ansvar att fortsätta nyttja naturen som tidigare, och införa ”aktsamhetsregler” i stället för förbud.
- ❖ Lpo står upp för alla människors lika rätt och värde, och allas likhet inför lagen.
- ❖ Lpo anser att Sverige tills vidare inte ska ratificiera ILO 169. Förutom att markägande- och brukanderättigheter behöver klargöras finns det behov av en sanningskommission för att ta fram kunskap och fakta. Det finns anledning att följa arbetet med den sanningskommission som norska Stortinget beslutat tillsätta. Det finns betydande oklarheter vad gäller förutsättningar och konsekvenser av att särskilja folk på etniska grunder.
- ❖ Lpo vill verka för att förbättra situationen för urfolk och lokala samhällen som förvaltar traditionell ekologisk kunskap av betydelse för den biologiska mångfalden. (Se CBD artikel 8j och 10c)
- ❖ Lpo anser att det är viktigt att bevara de levande kulturarven som förvaltas av samer, jord- och skogsbrukare, fäbodbrukare, skärgårds-, fjäll- och skogsbönder, kust-, skärgårds- och insjöfiskare, jägare och hemslöjdare, med flera kunskapsbaserade brukargrupper.

Det extra årsmötet beslutade enligt partistyrelsens förslag att anta propositionen och arbeta in intentionerna i kommande partiprogram. Propositionen som helhet läggs omgående som en bilaga till befintligt partiprogram.